



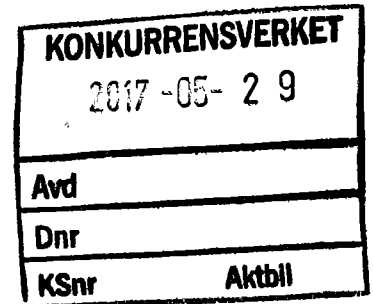
FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Avdelning 33

DOM
 2017-05-29
 Meddelad i Stockholm

Mål nr
 18028-16

SÖKANDE

Textilia Tvätt & Textilservice AB, 556538-5043
 Box 1544
 701 15 Örebro
 Ombud:
 Emma Bratt
 Annika Stjärnlöv
 Adress som ovan



MOTPART

Stockholms stad
 Kommunstyrelsen
 Serviceförvaltningen

Ombud: Stadsadvokat Oscar Jacobsson
 Stadsledningskontoret
 Juridiska avdelningen
 105 35 Stockholm

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 828667

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag-fredag 08:00-16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Kommunstyrelsen i Stockholms stad genom serviceförvaltningen (staden) genomför i ett öppet förfarande upphandling av tvätt- och textilservice (3.3.2-855/2015). Upphandlingen genomförs som en centralupphandling och är uppdelad i två delområden. Anbud kan lämnas på en eller båda delarna och separata tilldelningsbeslut meddelas för de två delarna. I tilldelningsbeslut den 9 augusti 2016 har staden antagit Berendsen Textilservice AB:s (Berendsen) anbud för delområde 1 "Cirkulationstvätt".

Textilia Tvätt & Textilservice AB (Textilia) yrkar förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen rättas på så sätt att staden ska förkasta Berendsens anbud avseende delområde 1 och därefter genomföra en ny utvärdering av kvarvarande anbud. Som grund för ansökan anförs bl.a. följande. Berendsen uppfyller inte de obligatoriska kraven i upphandlingen vilket innebär att staden inte behandlat leverantörerna på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Eftersom Textilias anbud hade fått det lägsta anbudspriset och tilldelats kontrakt i upphandlingen om staden förkastat det ofullständiga anbudet från Berendsen har Textilia lidit eller riskerat att lida skada. Berendsen har i sitt anbud redovisat för hur kravet på 70 procent miljöfordon senast 36 månader efter avtalsstart och kravet på viss standard för drivmedel uppfylls för delområde 1 genom att hänvisa till två bilagor. Bilagorna har inte bifogats anbudet och Berendsen har därmed inte redovisat hur kraven uppfylls. Berendsen har i sitt anbud angivit att all distribution av delområde 1 sker genom underleverantör vilket är en väsentlig del av fullgörandet och därför bör anses utgöra åberopande av annans kapacitet för fullgörandet av uppdraget. Berendsen har angett att de inte avser åberopa annans kapacitet och begärda uppgifter finns därför inte med i anbudet.

Staden bestrider bifall till ansökan och anför bl.a. följande. Staden har inte brutit mot någon av de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § lagen om

offentlig upphandling eller någon annan bestämmelse i lagen. Berendsen uppfyller samtliga kvalificeringskrav och beslutet att låta anbudet gå vidare till utvärdering är korrekt. De bilagor som Berendsen hänvisar till är inte bifogade anbudet. Accepterandet av kraven avseende miljöfordon och drivmedel och den redovisning som Berendsen ger i sitt anbud har tillsammans med övriga uppgifter i anbudet bedömts som tillräcklig redovisning för hur kraven uppfylls. Av övriga uppgifter framgår att fem redovisade fordon som anvisad underleverantör använder uppfyller ställda krav för miljöfordon. För att styrka att anbudsgivaren har tillräckliga resurser anges i förfrågningsunderlaget att anbudsgivaren ska redovisa att man haft två uppdrag att svara för leverans av tvätt- och textilservice eller cirkulationstvätt. Berendsen har i anbudet redovisat för två referensuppdrag och uppfyller således kraven i fråga om kompetens, erfarenhet och kapacitet. Det finns inget krav på att anbudsgivare ska inkomma med samarbetsavtal i anbudet endast att underleverantör ska anges, vilket är tydligt angivet och beskrivet av Berendsen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har upphävts genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017. Av övergångsbestämmelser framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades före den 1 januari 2017 varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU, är tillämplig.

I 1 kap. 9 § LOU anges att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 6 § LOU framgår att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

En upphandlande myndighet har långtgående frihet att bestämma hur förfrågningsunderlaget utformas under förutsättning att detta inte strider mot LOU:s bestämmelser eller de gemenskapsrättsliga principerna som bär upp lagen. Ett anbud som inte uppfyller förfrågningsunderlagets obligatoriska krav ska inte beaktas vid utvärderingen.

Krav på andel miljöfordon och drivmedel

Av förfrågningsunderlaget framgår att staden har för avsikt att öka andelen miljöfordon i upphandlingen. Vidare framgår det att leverantören ska bifoga bilaga "Fordons- och miljöredovisning" till anbudet samt redovisa vilka fordon som kommer att användas vid eventuell avtalsstart. Anbudsgivaren ska även acceptera kravet att minst 50 procent av fordonen i uppdraget är miljöfordon eller drivs med förnybart drivmedel efter 12 månader med kravet att 70 procent uppnås efter 36 månader. Enligt förfrågningsunderlaget ska anbudsgivaren också kort redovisa hur de utifrån nuvarande fordonsbestånd kommer att säkerställa kravet att 70 procent av fordonen är miljöfordon eller drivs på förnybart drivmedel efter senast 36 månader samt redovisa för hur de kommer att gå till väga för att uppfylla kravet att drivmedelsprodukterna i fordonen vid avtalsstart ska uppfylla den senaste utgåvan av de standarder som finns för respektive drivmedel.

Förvaltningsrätten anser att Berendsen genom bilagan "Fordons- och miljöredovisning" samt övriga uppgifter om de fordon som anges i bilagan har redovisat vilka fordon som kommer att användas vid eventuell

avtalsstart och i vilken utsträckning de fordonen uppfyller miljökraven i förfrågningsunderlaget. Det krav i förfrågningsunderlaget som Textilia anser att Berendsens anbud inte uppfyller är att anbudsgivaren kort ska redovisa hur de kommer att säkerställa att de framtida kraven uppfylls och har anfört att Berendsen endast gjort en redovisning för delområde 2.

Som svar på hur Berendsen kommer att uppfylla kraven på viss standard för drivmedel vid avtalsstart och andel miljöfordon efter 36 månader har Berendsen i sitt anbud hänvisat till två bilagor samt uppgett att för delområde 2 är 100 procent miljöfordon redan vid avtalsstart och att 50 procent av dessa körs med förnybart bränsle. Berendsen uppger även att de överväger olika alternativ av förnybara bränslen vid nyanskaffning och kommer att uppfylla en bilpark med 70 procent förnybart bränsle under avtalstiden.

Trots att de hänvisade bilagorna inte är bifogade anbudet anser förvaltningsrätten att Berendsen genom sin beskrivning av att bolaget vid nyanskaffning överväger olika alternativ av förnybara bränslen har redovisat hur kraven ska komma att uppfyllas även för delområde 1. Mot bakgrund också av det nuvarande fordonsbestånd som Berendsen har enligt uppgifterna i anbudet är redovisningen tillräcklig. Staden kan därför inte anses ha agerat i strid med likabehandlingsprincipen och det som Textilia har anfört utgör inte skäl för ingripande.

Åberopande av annans kapacitet

Textilia har i denna del anfört att Berendsen genom att använda underleverantör för all distribution av delområde 1 bör anses åberopa annans kapacitet för fullgörandet av uppdraget.

Enligt förfrågningsunderlaget ska eventuella underentreprenörer anges med organisationsnummer. Vidare får en anbudsgivare vid behov åberopa andra företags ekonomiska, tekniska och yrkesmässiga kapacitet och ska genom bevis på åtagande eller på annat sätt visa att man kommer att förfoga över nödvändiga resurser när avtalet ska fullgöras. Av kvalificeringskraven framgår att anbudsgivaren ska ha dokumenterad kompetens, erfarenhet och kapacitet av att organisera och driva verksamheten enligt de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. Anbudsgivaren ska genom egna resurser eller resurser tillhandahållna av underleverantör kunna tillhandahålla adekvat kompetens och kapacitet för att svara för bl.a. löpande hantering av tvätt- och textilservice. För att styrka att anbudsgivaren har erforderliga resurser ska anbudsgivaren kunna redovisa att man haft uppdrag att svara för leverans av tvätt- och textilservice eller cirkulationstvätt genom att lämna två referenser för vardera delområde.

Med underleverantör avses enligt förvaltningsrätten varje annan juridisk eller fysisk person som anbudsgivaren avser att anlita för att genomföra hela eller del av uppdraget (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 7 april 2014 i mål nr 567-14). Förvaltningsrätten finner att Berendsen inte åberopat någon extern kapacitet i syfte att uppfylla kvalificeringskraven. Berendsen har därtill lämnat in två referenser för delområde 1 och därmed ansetts uppfylla kvalificeringskraven. Ytterligare uppgifter avseende den underleverantör som Berendsen avser att anlita för distributionen av delområde 1 är inte nödvändigt för att uppfylla de obligatoriska kraven i förfrågningsunderlaget.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det saknas skäl för ingripande mot upphandlingen, eftersom det inte framkommit att staden överträtt LOU eller någon annan relevant regel eller princip på sätt som Textilia lidit skada av eller riskerar att lida skada av. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Allan Johansson

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien Charlotta Fröhammar har handlagt målet.



SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.